

Womhaj Bóh!

Cyisko 21.
21. meje.

Četnik 9.
1899.

Serbiske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju ƙo kóždy ƙobotu w Smolerjez knihicziščezerni w Budyschinje a ƙu tam dostacź sa sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

S w j a t k i.

Japoshowste stutki 2, 4.

Wščitzy buch u polni ƙwjateho Ducha.

Kajki je nam to wješely čaš, tón luby ƙwjatkowny rócny čaš, kiž nam pšchipowjeda: Našch sbožnik, Anjes Ješus Ahrystuš, je ƙwojim wučomnikam ƙwojeho Ducha s njebeš póšlak, so by jich s nim wušwjeczil. — Glej, luby pšcheczelo, jako ƙo našch sbožnik na ƙwět narodzi, ƙu jeho w tamnej hródzi do žlobika položili, ale nětkole chze jeho nam ƙwjaty Duch do naš, kóždemu wot naš do jeho wutrobny položicź, so měl jeho ty w ƙamej ƙwojej wutrobje sakhowaneho. Čzichi pjatk stupišch ƙo pod Ješusowny kšichž a ƙwjaty Duch čzi tam praji: „Twój sbožnik jowle sa tebe čzerpi a mrje!“ a jutry dowjedze čze wón k wotewrjenemu rowej twojeho sbožnika a praji čzi: „Wón je tebi k sbožu s rowa stanyl!“ Na ƙwjatki pač pšchindže ƙwjaty Duch s nowa k tebi a praji čzi: Bóh Wótz, Bóh Ssyn a ja ƙwjaty Duch, „my chzemy do tebe sańcź a pšchi tebi bydlieč, ty dyrbišch bycz sa naš bydlo a wšchě twoje žiwe dny dyrbišch mēcź wot nětk ƙwoje wēcźne njesachodne ƙwjatki.“

Glej, tajkele wutrobne žohnowanje chze nam ƙwjaty Duch dacź. Ale něchtóžluliz ničzo wo nim njewě a ničzo wo nim njepytuje; duž ƙebi wšchelazy tajzy myšla, so ƙwjatki dale ničzo njejšu, dyžli nalětny ƙwjedžen. Sswětni ludžo popytuu někajki ƙuš hodowneho wješela, hdyž wo- hładaja, so maja něhdže Božeho džěščowny sčtom sakhwězenny.

A sčtóz ƙo hišchže njeje wšchón k Bohu dowróczil, steji čzichi pjatk hnuty hładajo na Božu martru, jutry pač ƙebi kšwilku na to pospomni, so budže junu se ƙwojimi wotewrětnymi sjenoczenny. Ale se ƙwjatkami njewě čželny čzłowječ ničzo dokonjecź, duž nastaji ƙo radšcho te dny do polow, na horu abo do lěša, hacź so chzyl da Božeho doma dóńcź.

Sčtóz chze ƙebi ƙwoje ƙwjatki s wutrobu ƙwjeczicź, dyrbi mēcź wěrjazu, wuhotowanu a požadazu wutrobu. — Našch ty tajku we ƙebi?

Na tym sawěšče došč njeje, hdyž našch ƙwój dom wurjedženny a čzisty smjecženny abo s mejškimi haložkami wupyšchenny; ně, wutrobu dyrbišch mēcź wupyšchemu.

Něhdušchi israelszy ludžo wupyšchichu ƙebi něhdny ƙwoje domy a puče se selenymi haložkami, dokelž bě ƙo semja tehdy selenika, jako bě Bóh ƙwojemu ludě ƙwoje ƙwjate kasnje dał. Sswjaty Duch njeje ƙebi bjes samoša tónle ƙwjedžen shladal, so mohl ƙebi na nim ƙwoju wošadn wušwolieč.

Našch Anjes praji: Sčtóz ma mje lubo, tón budže moje ƙłowa džeržecź, to reka: po nich čzinicź. Nětoho dyrbi čzłowječ lubo mēcź. Ale ty dyrbišch mēcź jeho lubo, niz ƙwój hrěch, niz ƙebje ƙameho, niz čzłowjetow, ani stoto, čzešč a móz, ale twojeho sa tebe kšichžowaneho sbožnika. Takle ƙy ƙo na ƙwoje ƙwjatki derje wuhotowal.

Alle čziń twojemu sbožnikěj wšcho po jeho ƙłowie. Doma našch ƙwoju bibliju, ƙwoje spěwarške, našch to a tamne rjane ƙłowcžo s Božeho pišma we hłowje a w pomjattu. Alle na tym njeje došč. Čziń wšcho Bohu

Ĺ woli, waŹ Źebi BoŹe Źlowo wyŹoko, dŹerŹ jo twjerdŹe, budŹ po nim Źiwy, wumręj Ź nim. Talle to cŹiŹi! Źeli paĹ BoŹh tebi cŹerpicŹ da a cŹe poŹchwika, daj Źebi to poŹluŹchnje lubicŹ, wiŹaĹo węich, Źo cŹi wiŹcho to twój WótcŹez poŹcŹele. HdŹeŹ maja ludŹo naŹcheho ŹbóŹnika lubo, hdŹeŹ jeho Źlowo lubuja a hdŹeŹ Źu jemu Ź wutrobu poŹluŹchni, Ĺ tajĹim Źwjaty Duch poŹchicŹehnje a tajĹim wón Źwoje dary Źobu poŹchinjeŹe: BoŹu luboŹeŹ, BoŹeho Źynowu bliŹkoŹeŹ a je tón komu bliŹki, tajĹi cŹłowjeĹ ma po tym we wutrobje męer a Źwój dobry poĹoj, ĹajĹiŹ jemu niĹtó rubicŹ njemóŹe. TajĹi Źo niĹoho a niĹeŹeho ŹtrachowacŹ njetrjeba, ani cŹłowjeĹow, ani cŹerta, ani ŹmjercŹe, ani węcŹneho Źuda. EbóŹny je kóŹdy, ĹiŹ Źmę tuteho Źwjateho Ducha jaĹo Źwojeho ŹwjatĹowneho hoŹeŹa poŹchi Źebi hoŹpodozacŹ.

BoŹo, luby ŹnjeŹe! Węy węmy, Źo ani Źe Źwojim roŹomom, ani Źe Źamej Źwojej mozu na to njepŹchindŹemy, Źo mohli węricŹ, Źo je ŹeŹuŹ ŹhryŹtuŹ naŹch ŹbóŹnik. Ale twój Źwjaty Duch je naŹ to nawucŹil a naŹ Ĺ naŹchemu ŹbóŹnikej dowjedĹ, naŹ wuŹwjećil a w prawej węrije ŹdŹerŹaĹ. Sa to prajimy tebi Źwój dŹęcŹazy dŹaĹ. EbŹerŹ naŹ dale we węrije ŹjenocŹenych, Źo mohli junu Źe wiŹchęmi, ĹiŹ do ŹhryŹtuŹa węrija, poŹchi tutym naŹchim ŹbóŹniku węcŹnje Źiwi woŹtacŹ. Ĥamjen.

PsŹeczwiwniŹy naŹcheho ŹbóŹnika w nowym teŹtamencŹe.

(PoĹracŹowanje.)

Nikodemus Źpyta we wyŹokej radŹe Źa teho ŹnjeŹa wuŹtupicŹ. Wón na to poĹaŹa, Źo ma Źo ta węŹ tola po wobŹejazym prawje poŹchepytacŹ, prjedy haĹŹ móŹe Źo wuŹbudŹicŹ. Na męcŹe paĹ Źo na njeho wottorhnychu a jeho Ź tym praŹchenjom: „Ty drje Źy teŹ Ź GalilejiŹe? WobhoŹ Źo a hladaj, Ź GalilejiŹe njepoŹtanje Źadny profeta“, Źatraschichu. Tón Źamy Nikodemus Źwęri Źebi, Ź bojoŹeŹu poŹched ŹariŹejŹimi, jenoŹ w noŹy Ĺ temu ŹnjeŹej poŹchicŹeŹ, Źo by tón jeho wo BoŹim kraleŹtwe roŹwucŹil.

ŹiŹchęe druhy we wyŹokej radŹi teho ŹnjeŹa ŹhryŹtuŹa Źa Źlubjeneho MeŹŹiaŹa dŹerŹachu, bojachu paĹ Źo, Źjawnje tute Źwoje poŹchęwęcŹenje wuprajicŹ a w prawym cŹaŹu Źa teho ŹnjeŹa wuŹtupicŹ. So bychu Źo hidŹenja ŹariŹejŹich Źminyli, radŹcho mjelcŹachu. Męhdy wupoŹlachu ŹariŹejŹy Źwojich wotrocŹkow, Źo bychu teho ŹnjeŹa poŹchimali a jeho poŹched wyŹoku radu poŹchiwjedli. ŹaĹo paĹ tucŹi Ĺ jich wulkemu ŹpodŹiwanijom Ź proŹdnymi rukami ŹaŹo poŹchindŹechu, Źo woni roŹnjemdrichu. HdŹyŹ paĹ cŹi wotrocŹyŹy Źo Źamolwichu, prajo, Źo nejŹu na Źebje Źamóhli, teho ŹnjeŹa, kotrehoŹ napohlad, Źlowa a Źtutki bęchu tajĹi ŹacŹiŹchęŹ na niĹy cŹinile, ĹimacŹ, Źo hróŹbnje naŹwarja, Źo teŹ temu ŹnjeŹej poŹchiwŹuja a Źo Źu teŹ tajŹy, ĹiŹ Źo na ŹaĹwó njewuŹteja a budŹa tehodla poŹlecŹi.

TeŹ lud Źo wot niĹy ŹatraschicŹ da.

ĤroŹyli bęchu mjenujŹy, Źo kóŹdeho Ź jich ŹhromadŹiŹny wuŹtorcŹa, ĹiŹ by ŹhryŹtuŹa Źa Źlubjeneho MeŹŹiaŹa męĹ. Tehodla Źebi teŹ ŹarŹchi ŹleponarodŹeneho, kotrehoŹ bęŹche tón ŹnjeŹ Źahojil, tole Źjawnje a Źprawnje wuŹnacŹ a poŹchidacŹ njewęriachu: na wiŹchę boŹi Źo mijo pytachu tuteje Źwojeje poŹchibluŹchnoŹeŹe Źo wobrocŹ. Na to poŹchębŹiŹachu teho Źahojeneho Źameho. Tutón paĹ tŹych wucŹenych ludŹi poŹchęŹe Źwoje raŹne wotmolwojenje do wuŹkoŹeŹow poŹchinjeŹe, Źo Źo Ź hnęwom a Źe Źlobami na njeho ŹapŹrichu. Męjenowachu jeho hręŹchnika wot macŹerneho Źiwota a cŹinjachu, Ź cŹimŹ bęchu ĤroŹyli, woni wuŹamŹnychu jeho Ź jich ŹhromadŹiŹny. Ĺ niĹtón Źo poŹchęŹiwo tajĹim podŹlócŹenju njebęhny.

ŹariŹejŹy to woŹebje bęchu, ĹiŹ ludej nadŹiŹu na MeŹŹiaŹa ŹdŹerŹachu.

Źa krotĹi cŹaŹ wocŹaĹowachu poŹtajejenje meŹŹianŹkeho kraleŹtwa. WęŹo w Źyle Źwętnym Źchalcęe a Ź tej nadŹiŹu, Źo Źmęja w nim najwŹiŹŹche ŹaŹojniŹtwa. Po jich myŹli męjeŹche Źo Ź wulkej wóŹnu ŹapozŹeŹ, poŹchęŹe kotruŹ męjachu Źo RomŹy wuŹnacŹ, fraj wuŹwobodŹiŹy a kotrejeŹ wuŹpęch a kónŹ dŹyrbjeŹche byĹeŹ, Źo MeŹŹiaŹ do ŹeruŹalema ŹacŹehnje, Źo by Źo Źydnęł na trón Źwojich wótzow.

DuŹ praŹchachu Źo teho ŹnjeŹa, jaĹo Źo tutón njehotowacŹe, kraleŹtwe po jich myŹli ŹaĹoŹicŹ: „Hdy poŹchindŹe kraleŹtwe BoŹe?“ Ĺle tón ŹnjeŹ jich powucŹi, Źo je BoŹe kraleŹtwe ŹnutŹkach we wutrobach a je ĹiŹo mjes nimi.

TeŹ mjes tŹymi tajĹich nadeŹidŹeŹch, ĹiŹ won dŹeja, Źo bychu dŹiwneho muŹa w puŹcŹinje widŹeli, ĹiŹ tam lud Ĺ poŹucŹe wola a Źe ŹchęŹenizy napomina, poŹchipowjedajo, Źo je Źo njebjeŹte kraleŹtwe poŹchibŹiŹilo. Tola Źan jich krucŹe wotpoĹaŹa. Wón drje wjedŹeŹche, Źo ŹchęŹenizy nuŹneho ŹmyŹlenja nimaja ani teŹ męcŹe noĹchędŹa. Woni dŹę myŹla, Źo poŹuty njetrjebaja, doŹeĹ Źu wiŹchitko cŹinili, ŹchtoŹ Źebi ŹaĹwó Źada. ŹaĹo Abrahamome dŹęcŹi chŹychu teŹ dŹęĹ męcŹe na jeho Źlubjenjach. Źan paĹ węŹchęŹeŹche Ĺim, Ĺeli Źo poŹchi tym ŹawoŹtanu, bliŹki Źud, ĹiŹ po krotĹim poŹchęŹe MeŹŹiaŹa na ŹraeĹŹki lud poŹchindŹe.

ŹenoŹ ŹwonĹowna poŹchiwuŹnoŹeŹ Ĺ ludej Źlubjenja wot Źuda njewumóŹe.

BoŹh njeye Źwoje Źlubjenja na tutón lud ŹwjacŹaĹ, ĹaŹ ŹariŹejŹy myŹlachu, ale teŹ pohanojo móŹa Źohnowanja njebjeŹteho kraleŹtwa Źo dŹęĹomni ŹcŹinicŹ.

Ĥadowu a jeĹchęerjowu Źchlachtu jich mjenuje. — Ĥ tutŹymi wuraŹami chęe jich ŹbóŹeŹ a ĹębnoŹeŹ wuŹnamjenicŹ. —

Ĥodomne nahladŹy Źda Źo teŹ Nikodemus męcŹe. TeŹ wón dŹyrbje Źebi lubicŹ dacŹ, Źo tón ŹnjeŹ tajĹi blud jemu roŹwali; jemu roŹkladŹe, Źo wón tajĹi, ĹaŹ nętko je, do BoŹeho kraleŹtwa ŹtupicŹ njemóŹe.

Ĺ temu poŹchindŹe pola ŹariŹejŹich jich Źadanje, Źwoju poboŹnoŹeŹ poŹched ludŹimi widŹicŹ dacŹ, Źo bychu Źo na nej ŹpodŹiwali. To paĹ bęŹche to njehwalobne, Źo jich Ĺ temu njenucŹeŹche jich bohawoŹoŹeŹ, ale cŹęŹelacŹomnoŹeŹ a ĤordocŹeŹ.

ŹaĹ ŹcŹinja Ź najnutriŹichich Ĺibawow wutrobŹy Ĺelliju, a na ŹdacŹe pomŹyŹlenja ludaja, ĹiŹ we wutrobje njebŹdla. ŹenoŹ na tajĹe wopoĹaŹma poboŹnoŹeŹe waŹnoŹeŹ kladŹechu, ĹiŹ kóŹdemu do wocŹow padachu, Ź tym wotpoĹladanijom, pola ludŹi ŹdacŹe poboŹnoŹeŹe ŹbudŹichu. To je hejchleŹtwe a njewęrnocŹeŹ.

HdyŹ Źo poŹcŹachu, dachu to ŹwonĹowne a na draŹeŹe widŹeĹeŹ, ĹaĹ cŹęŹke Źebi cŹinjachu a ĹaĹ Źhutnje Ź tym męjachu. Woni poĹaŹowachu ĹiŹale mjeswocŹa, dachu Źo njemyĹi a njęŹalbowani widŹeĹeŹ, poŹŹypachu Źebi Ĺlowu Ź popjelom a ŹhodŹachu tajŹy wokolo, Źo bychu ludŹo prawje na niĹy Ĺladali.

HdyŹ Źo w modleŹich ĤodŹinach modlachu, cŹinjachu to Źjawnje. PoŹchi modlenju wŹaŹachu Źebi ŹraeĹŹy rjemjenje na Ĺęwu ruku, wutrobje napŹchęŹiwo a wokolo Ĺlowy, Źo by jich to na dopjelnjeje ŹaĹonja Ź ruku a Ź Ĺlowu dopomnilo. ŹariŹejŹy męjachu paĹ woŹebje ŹchęroŹe rjemjenje, Źo bychu Ź tym Źjewili, ĹaĹ wulkŹu waŹnoŹeŹ na dopjelnenje ŹaĹonja kladŹechu. WobrubŹy Źwojeje draŹty cŹinjachu wulle. Tute dŹyrbjachu jich, ĹaĹ ĤuŹto haĹŹ dele pohladachu, na ŹaĹwó dopomnicŹ.

ĤŹyŹchu-li jaĹmóŹiny dawacŹ, dachu to po ŹylŹm męcŹe woŹjeweicŹ, Źo by prawje mjele ludŹi Źo ŹeŹchlo, ĹiŹ byĤny jich darniwoŹeŹ widŹeli. Tehodla teŹ wuŹwolichu Źa męŹtno Ĺ roŹdŹęlenju darow paĹ Źchule, paĹ torhoŹeŹeŹa, paĹ róŹki ĤaŹow. ŹchtoŹ tajĹe wopoĹaŹma jich ŹmilnoŹeŹe widŹeŹche, by tutŹych ludŹi Ź cŹęŹka Źa nahrabnych a laĹomnych dŹerŹaĹ a tola woni to bęchu.

Ĥ naŹdatej poboŹnoŹeŹu woni Źhudym, woŹebje wudowam a Źyrotam, ĹiŹ bęchu loŹŹy Ĺ wobŹchudŹenju, jich kubo a nadobu wuŹeĹcŹachu a Źa Źebje Źchowachu.

ĤŹwjęcŹenje Źabbatha bę Ĺim jara waŹne, Ź bojoŹeŹu, Źo mohli na ŹabbacŹe uęŹchto ŹaŹaŹane cŹinicŹ, radŹcho Ź Źyla niĹŹo njecŹinjachu. HdŹeŹ paĹ bę Ĺim Ĺ wuŹitku. tam Źebi doĹho njepŹchęmyŹlachu ale krucŹe poŹchimachu, teŹ na ŹabbacŹe; woni Źa niĹŹo Źle njemęjachu, ŹkocŹeĹeŹu, ĹiŹ bę do njebŹoŹa poŹchicŹŹo, na pomoz poŹchindŹe, Źo Źo Źhubili njebŹychu.

So bychu pohana Ĺ ŹidowŹkej węrije wobrocŹili, njelutowachny ani proŹy ani pjenjeŹ; poŹchetoŹ Ĺim Źo ŹdaŹche, Źo Źebi Ź tym BoŹe Źpodobanje we woŹebnej męrije ŹaŹluŹa. Woni chŹychu cŹi najŹwęrnicŹi a najpoŹluŹchnicŹi cŹęŹerjo Źehovy byĹeŹ, a chŹychu Źo w tym profetaĹ runacŹ. Teho dla poŹchachu rowny profetaĹ, woŹebje tŹych, ĹiŹ bęchu martraŹŹku ŹmjercŹ poŹchęŹerpili. Ĥ tym chŹychu ŹpóŹnacŹ dacŹ, Źo Ĺim poŹchiwŹuja, Źo w jich duchu ŹhodŹa a cŹinja a jich ŹtutĹ w ŹraeĹlu Źpęchuj.

Ĺ tola Źu Ĺim ŹnutŹkownje Źyle ŹuŹi, Ĥaj Źu jich njepŹchęŹeĹjo.

Woni woŹebitu waŹnoŹeŹ na ŹwonĹowne cŹinjenje, woŹebje na woprowanje kladu. To paĹ wjedŹe jich Ĺ temu, Źo ŹaĹonju napŹchę-

czyno wucza, so je safluzbnische, swój dar Bohu woprowacž hacž i tutym darom tradazeju starscheju nahycžicž. —

Runje tak wažne je jim czisczenje. Pšched kóždej jědzu febi ruzny myjachu. Pšchi tym snutskownu ruku i piasežu druheje rybowachu. Rbelichi a schle, pónoje a lěhwo hwědomliwje czisczachu, prijedy hacž je trjebachu. Schtož běchu na wifach kupili, we wodži wopłofachu, dokelž móžesche pšches nětajkeho póhana njeczžite bycz.

Bo satonju dyrbjachu židži džekatk wot žita, wolija a wina kaž tež wot stotu měšnikam dacž. Mjěnsche plody běchu wot džekatka wunwate. Tola Farisejžny chyzchu wjazy czinicž, hacž satož žada. Tehodla dawachu tež džekatk wot tutych.

(Potracžowanje.)

Nawukni dawacž!

Jedyn po druhim klapa wo nasche durje, so by sa něšto žmilne dary sběral. Tena žyrkwinska kollektka a domjaza kollektka po druhej so sběra. Wórsny je snutskowne mišionstwo, potom swontowne mišionstwo w nushy a my dyrbimy dawacž a pšchezo sažo dawacž! Hdže dyrbi to wjesczž? Hdžž žanych pjenjes nimacž, njesaložcže tola pšchezo nowe wustawy a njesapwěcžicže nowe skutki lubosczje a mišionstwa! Tajke stórzby móžesch w naschich dnjach husto žlyšchecz.

Wěrnó je, so so wot kšchescžijanow pšchezo wjazy pjenježnych woporow žada. Ale njeje to swjěkelaze? Njeje to snamjo sa to, so je wabjenje něšto sa teho Knjesa a jeho wěz czinicž dženknišchi džěň žylnišche, hacž w prjedawšich cžafach? Te žadanja, kotrež so na pjenježnu móschen itaja, móža džě so dopjelnicž. Pjenješ je dosczž, wutroba dyrbi jeno prawje k Bohu stacz a prawe dawanje dyrbi so wot kšchescžijanow nawuknycz.

W němšlim kšěžorstwje so sa lěto 3 milliardy sa alkohol wuda, wot nich 500 millijonow sa palenz. Tene žadosczžiwje powjedancžko je czisczčane 3 millijone hriwnow wunjěžko. Po tajkim pjenješy tu žu. Teno so bychu so ludžo wobrocžili wot žwěta, jeno so bychu so wostajili žadosczžiwosczje a pšchecziniženja, telko pjenješ by wysche bylo sa Božu wěz?

A wěrjazny kšchescžijenjo dyrbja dawanje hišcžje lěpje nawuknycz. Sraelskemu ludej w starym testamencze běsche pšchifasane, „džekatk“ temu Knjesej woprowacž (3 Mójš. 27, 30, 32). Tu a tam je tež kšchescžijan, kiž febi sa satož czini, džekatk temu Knjesej woprowacž.

Snaty farat Oberlin n. pšch. je tak mēl. Kac je k temu pšchischko, daj febi powjedacz. „So jeho žoninej žmjerči junu džowka je žrudnym woblicžom k njemu pšchindže a praji: „Knjes fararjo, wulke myšche žu schaty sežrače.“ Wón pytasche džowku spokojeć a praji jej, so dyrbi dobre fruchi wotrěsacz a i dweju blidowych rubow jedyn scžinicž. Sako pak běsche žam, praji w modlitwje žwojemu Bohu: „Najprijedy žy mi moju žwěrnú mandželsku wšal a nětko dasch mi moje schaty wot myšchow sežračž. Čžeho dla to pšchipuschczžisch?“ Sako potom žwoju bibliju czitascche, padže jeho wóczko na měštno, kotrež wo džekatku jednascche. Wón druhe měštna pšchirunascche a k temu rošžudej dóndže, so je kšchescžijanška pšchifluschnosczž džekatk dawacz, kaž běsche to w Sraelu pšchifasane. Wón ponížowascche so pšched tym Knjesom, dokelž jemu hacž dotal „džekatk“ dawal njebe, a jón wot nětka dawascche pšchi žwojich niškich wolkhodach.

To něšto praji: „Wdy tola wjazy njestejimy pod satonjom stareho testamenta a tehodla njetrjebamy „džekatk“ dawacz.“ Wě žo, my wjazy pod starym satonjom njestejimy. Teho dla praji febi tež tamny Barlinski: „W starych cžafach dawachu pobožni Sraelsžny džekatk, nam kšchescžijanam pak je wot Boha wjele wjazy wobradžene, hacž tamnym. Teho dla dawam ja „pječžinu.“

Telko radosczje we wěrje a w dawanju tak lohko ništo njeměje, so wón, hdžž chze do dawanja wěšty porjad pšchinjescz, i dobom „džekatk“ abo žnano „pječžinu“ dawa. Duž daj febi radžicž: „Położ porjadnje, něhdže kóždy tydžen abo 4 njedžele mjěnschi, ale žyle wěšty pjenješ sa twojeho Knjesa na bof a twoja radosczž k modlenju budže pšchezo wjetšcha.

Rhuda holza chyzsche rad něšto sa teho Knjesa czinicž a rošžudži so, kóždy tydžen 3 krajzarje dacž. Seje mala bėrnowa rola bu tak žohowana, so mějesche kónž lěta 120 schěžnawow. Nětko žo wona rošžudži, kóždy džěň krajzar dacž. Kónž scžehowazeho lěta mějesche hišcžje wjetšche žohnowanje a i džakownosczje žo rošžudži wšchědnje 3 krajzarje sa Knjesowu wěz na bof položicž. Lěto wot lěta žohnowanje pšchibjerasche. Hdžž běsche 10 lět tak

žwěrnú dawala, mějesche žamoženje wot 3000 schěžnawow a woprowascche kóždy džěň wješela schěžnaw.

Tole powjedancžko dwoje dopokaže: S přenja, so pšchi porjadnych woporach radosczž k dawanju roscze a i druha, so žo ništo khudy njedawa, kiž temu Knjesej dawa. Wěrnó je, schtož sbóžnik praji: „Dawajcže a wam budže date.“ (Luf. 6, 38.) Runje tak wěrne je, schtož mudry Salomon rjekaje: „Někotrny dawa a pšchezo bóle pšchibywa; drugi pak je skupy, hdžž by njedyrbjal, a tola wolkudnje.“ Pšchifl. 11, 24.

Čžesch-li pšchezo něšto wysche mēcz, hdžž wo dar sa Knjesowu wěz prožnych, čžesch-li i radosczžu dawacz mōz a žohnowanje dawanja nashonicž, polož porjadnje něšto na bof a wobhladuj na bof položene jako Knjesowe wobžedženstwo, wot kotrehož njekmēsch nicžo wjazy žam sa febjje trjebacz. Tak je jo japoschtol Pawol we wošadže w Korincze sarjadowal: 1 Kor. 16, 2. „Na kóždy přeni džěň w tydženju kóždy mjěš wami wotpołoż pola žo, a nahromadž po žwojej dobrej woli, schtož Bóh wobradži, so by niž, hdžž ja pšchindu, tehdom hatte skladženje czinjene bylo.“

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Towarstwo pomozny sa studowaznych Sserbow směje žriedu po žwjatkach 24. meje popoldnju w 3 hodž. w Gudžiz hoščezžny w Budyšchinje žwoju lětuschu hlownu šhromadžisnu. Pšchedžystwo wosjewja dnjowy porjad 1. Rosprawa a 2. namjety. Radžijomnje žo žobustawy bohacže seńdu k šhromadžisnje tuteho sa nasche ludowe žiwjenje a tak wulžy wažneho towarstwa. Pšchetož to towarstwo žo sa to stara, so by nasch lud žerbškich duchownych a wučerjow mēl i tym, so khudych studowaznych podpjeruje. Duž pak je tež pšchifluschnosczž kóždeho Sserba, kiž ma wutrobu sa žwój lud, so je se žobustawom teho wažneho towarstwa. Dokelž je pšchinoschť tak niška jenož 1 hriwnu na žyle lěto wučžini, móže tež kóždy rad žastupicž. Duž, lubi Sserbja, njekomdžcže žo a žastupcže do towarstwa „pomozny sa studowaznych Sserbow.“ S tym žlyžicže pšchichodej nascheho žerbškeho luda. A hdžž runje njemóžcže žami do Budyšchina pšchincž, samolwěcže žo pola naschich knjesow duchownych, so čžecže žobustawy bycz. Woni was žapřajaja a nasche samolwjenje towarstwu pšchepodadža. Nasche towarstwo ma wulki nadawł dopjelnicž; pšchezo wjazy žadanjow na nje stupa. Towarstwo je w prjedawšich lětach tež tu a tam wotkasanja žwěrných Sserbow dostalo. W poščlednišich lětach bu jich mjenje. Duž tež sažo žamožitych Sserbow i nowa prožny, so njebychu pšchi žwojich wotkasanjach na nasche towarstwo „Pomozny sa studowaznych Sserbow“ žabyli. Towarstwo je na žudništwje žapřajane a juristiška wožoba, kotraž móže tajke wotkasanje pšches testament pšchijimacz.

— Ssrijedu po žwjatkach dopoldnja w 1/2 10 hodžinach směje kaž kóžde lěto hlowna konferenca žakškich žerbškich duchownych žwoju hlownu šhromadžisnu w Budyšchinje. Na šhromadžisnje směje žo wažne wnradžanja, wo kotrychž w pšchichodnym cziflě roššprawu podamy. K tutej šhromadžisnje žo hlowna šhromadžisna žerbškeho lutherškeho knihowneho towarstwa pšchifamkne, w kotrež žo roššprawa poda a žo sličžowanje pšchepoloži.

— Ssrijedu po žwjatkach popoldnju w 5 hodž. chžyli žo prjedawšchi wopytarjo naschich ššhadžowantow žerbškeje studowazeje mladosczje w lišcžej jamje seńcz. Tam směje žo roššřezowanje, tak ma žo 25 lětny jubilej naschich ššhadžowantow žwjeczicž. Wdy prožny na bohaty wopyt!

— Kaž žlyšchimy, je žo žaidženu njedželu w Rhwacžizach nowa nalutowačnja žaložika. Wdy temu nowemu towarstwu i žylej wutrobu sbože na pšchichod pšchejemy. To je sažo nowe dopokajmo, tak žo Rhwacženjo próžuja sa naschu narodnosczž, so by nasch lud žo roššwawal tež w hospodářskim žiwjenju.

— W bližichim cžafu nowe swony na Rhwacžanski Boži dom pšchindu.

— Serbojo knjesa i Rabenam, kotryž je pšched krótkim w Kacžach žemrjel, žu tyžaz hriwnow k nowym Kacžanskim byrglam darili.

— Wdy tydženja pižachmy, so dyrbi žo Župjanska schula dla pšchibynwanja schulškeje gmejny powjetšicž, so směje dweju wučerjow. Nětko žlyšchimy, so je wobhdlerstwo w Minakalskej wošadže tak rostlo, so dyrbi žo Minakalska schula tež tak powjetšicž, so budža tam schtyrjo wučerjo. W Budeštezach dyrbi žo tež nowa schula twaricž, dokelž wyschnosczž njeje do teho swolika, so by žo wošebita katholicka schula natwarika. Duž budže žo nowe schulške twarjenje

sa 4 wučerjow twaric, tať so budža w Budestezach 8 wučerjo, mjes nimi 1 direktor a 16 rjadownjow. Teho runja w Hornjej Górnji budža so druhe schulste twarjenje natwaric dyrbjec, so budža tam wot lěta 1900 4 wučerjo a 8 rjadownjow. Ale šhto to wschitko pomha, hdyž žaných kerbskich wučerjow njedostanjeny? Nětko hižo pobrachuja, a kerbske wučeriske městna su s němstimi wučerjami wobhadzene, kak mjele hórje budže halle potom?

— Khežorstwowy hejm ma hiščeje wažnych wuradzenjow, ale najskerje njebudže je nětko dokonjec mój, ale budže dyrbjec swoje wuradzowanje hač po swjatkach wotstorczič, dokelž by tam pschemalo sapóblanzow hromadže wostalo. Wuradžec ma so hiščeje nowy póstny sakón atd. Wobhebe wažny je tež nowy hndmiski sakón, psches kotryž móže so tež powołanje stawac pschecziwo wufudam krajneho huda. Tole powołanje hač dotal móžne njebšče. Hdyž bšče krajny hnd něšto wufudžil, mějesche to polnu placziwošč, pschecziwo wyškofsczi khostanja atd. so žane powołanje czinič njechodžesche. Seniczy na khežorstwowy hnd móžesche so khostany wobroczič. Tón pať móžesche jenož tehdom přeni wufud šbšnyč, hdyž bšchu so pschi přenim wufudzenju šjawne smylki štate. Wo wězy šamej, šhtož bšče přeni hnd sa dopokajane pšnal, so tam njejednasche. Po nowym šakonju pať šmeje kóždy prawu, hdyž je tež wot krajneho huda šafudženy, powołanje šapoložic a šwoju wěz hiščeje juntróc wufudžic dacž.

Šmjerč lubowala.

Džiwna, ale wěrna historija.

Žalofny hndchowy mjeczel pschišdže njenadžizy w špocžatku teho lěštotetka na meššim dnju w horach Šchottlandskeje; dolho bychu hiščeje wobydlerjo wo tym wichorje powjedali. Šhuda wudowa, kotraž mějesche swoje pjenjeh sa bydlenje placzič, nastaji so k pschiwufnemu, kiž bšče jej šlubil, pomhacž. Šchtyri hodžiny bžecž po šamotnych, šurowych hórskich pucžach pschi wulkej šymje — to wschaf ničžo mačo njebšče, dokelž dyrbjesche wudowa swoje jenicžke džecžo šobu wsacž a nješč; ale šmuzicže nastaji so na pucž, šbožowna w nadžiji, so sa šebje a šwojeho šyna hětu k wufhowanju namafa.

Wona bšče něhdže dvě hodžiny šchla, jako so wjedro na dobo pschemeni. Wěššil šapocža se štróšnej mozu šaduwač. Njebjo so šacžmi; deschžil pschišdže, a hnd. Šchezo wjazy so džesche; to bšče hnd, šajkiž lěta dolho měli njebšchu.

Wudowini šufodža šebi se štarošču na nju myšlachju, nadžijachju pať so, so je pschi wěššilu w něšajkej hěče wufhowanje namafala. Šako pať na drugi dženi muž š teje wšy, hdyž tón pschiwufny bydlesche, pschišdže a na praschenje powjedzi, so žonu widželi nješju, šo hndom něššim mužoj na pucž štajichju, ju pntacž. Ša kóždym dworom a w kóždej hěče, hdyž nimo pschišdžechju, šastachju a šo sa šufodžinej woprašachju. Wšchudžom rěšasche, so šu ju dženi přjedy, hiščeje do wudyrjenja wichora nimo hieč widželi; dale ničžo njewjedžachu.

Nětko pschišdže dolhi, pusty šónž pucža, hdyž daloko a šchěroto žana kheža widžecž njebš. Ššwěntym mužam šdasche so jich nadawš bje wscheje nadžije byč. Šdže dyrbjachju pntacž w tej hromadže hndha, kiž bšče tam a jow k wufkim hromadam hromadže wěty. Ša dobo jedyn šastróženy šawola; wón bšče so na rubiškfo dohladał, kiž se hndha won tšesche. Šhěšje hnd wotmjecžechju; tam pod pschewiškowatej škalu. kiž špody prošdnjenžju tworjeshche, ležeshche mloda wudowa, blěda morma. Šona bšče tam wučel pntala a bšče tam wufnyla — wumrjela.

Šle, hdyž bšče to džecžo? Š hdyž bšče wudowina drašta? Čžěto bšče jenicžku šufnju woblecženc. Ša rubježne mordašstwo šebi myšlicž njemóžachju — to bšče na čžele widžecž, so bšče ju čžicha šmjerč pschewwatala. — Šo dlějšchim pntanju mužoj lubošne džecžatko namafachju, šrijedža škaliny w prošdnjenžy derje šchowane. Ša mjehkim lěhwoje wot lěšneje trawy ležeshche štrowe a čžile, derje wodžete do macžernej drašty, kiž bšče swoje žiwjenje wostajila, so by džesčju žiwjenje wufhowala.

Šuby čžitarjo, wěšch ty, šhto je šo sa tebe šmjerč lubowal? Wěšch ty, so by ty džecžo wěčnejše šmjerče byl, hdyž to Šesuš čžinił njeby a šo woprowal sa tebe? Wěšch ty, čžej drašty dyrbja tebe wufhowač, a wodžewač, hdyž čžejš živy byč? Móžesh šo hižo šhwalicž: „Ša šo wškelu we tym šnjeju a moja dušcha šo šraduje we mojim Bohu; pschetož wón je mje

woblekł š draštu teho šboža a se šufnju teje prawdoščje mje wodžel.“

Šhutna myšl.

Někotry mjes nami šebi šnawo hiščeje ženje na to pomhšil njeye, šelko njedželow je hižo w šwojim žiwjenju pomel. Ša šydom dnjow pschišdže jena njedžela: to rěš wot kóždych hndom lěť mamy polne lěto njedželow. Šo ša 21 lěšneho hižo 3 a ša 35 lěšneho hižo 5 lěť njedželow wučini. Ššydomdžehacžlěšny ma po šajšiu džehacž polnych lěť njedželow.

Šak šmy my tele wšebite hndne čžahy naložili? Šak daloko je kóždy mjes nami w tšch njedželškich lěšach w šwojim duchownym žiwjenju do přědka pschishol?

Tale myšl šo k temu pschihodži naš ponížowacž. Šelko njedželow budže na tamnym dnju šwój šlób šobšhnyč a naš wobškoržowacž, so nješšmy Bohu a jeho šlužbje pošwječeny dženi, šedmy džel našeho žiwjenja te lěta njedželow šwěrnisho a pilnisho k našemu a našeho bližšeho šbožu naložili, jón šnawo wotšwječowali a š tym — š wjedženjom a bšš wjedženja — jenož šchodu našehje dušche pntali. — Duž šebi na pschichod šwěru na to myšlmy, šajše šamolwjenje šebi te njedžele wot naš žadaju — haj, nawufny pschezo bóle šwajaty dženi šwječicž.

Dobre pravidla ša wocžehjenje džecži.

1. Přenje džecžo dyrbi šo hndom derje wocžahnyč. Šjemjehnika šo, kotryž mějesche lute derje wocžehjene džecži, šo praschachu, šak je to čžinił, šelko džecži šak derje wocžahnyč? Wón wotmolwi: „Ša přenje nješšym ženje šwojim džecžom ničžo pschifafal, šchtož šam nječžinjach; a š druha šym wufku šwědomliwošč na to šložil, moje přenje džecžo prawje wocžahnyč. Šak šu šo š Božej pomozu po něčžim wschitke derje radžile.“
2. Džerž na pošlušnosč. Šjemyšl šebi, šo čžejšch šebi halle potom wot džecži pošlušnosčž žadacž, hdyž to rošumja. Pošluchanje dyrbi džecžom šwčžene byč.
3. Wopokaž twojim džecžom lubošč, tola šak, šo šo tebe pschezo boja a tebe čžesča.
4. Nječžerp žaneho pschecžiwjenja.
5. Šdyž šu džecži pódla, dyrbja šarschi štajnje psches jene byč. Škhostane džecžo šo ženje nješšmē šady -nana abo macžerje šhowacž, šo by wufhown pschecžowo šafluženemu khostanju namafalo.
6. Wocžehi tvoje džecžo k dželu, a štaraj šo ša jeho štrawošč.

Šswjaty duch jako wodžer.

Kóždy čžlowjek trjeba na šwojim pucžowanju psches žiwjenje lěššeho a wšchšeho wodžerja, hač wón šam je. Šnješ Šewman Šall powjeda, šo, jako junu na Alpy pucžowasche, jemu jeho wodžer to měštno pokaja, na kotrymž bšče Šallowy pscheczel psched wjazy lěšami wufke nješbože mel. „Šak je šo to štalo?“ prascheshche šo Šall. Wotmolwjenje bšče: „Wón na šwojeho wodžerja pošluchal njeye; wón na pucž šupi, kotryž bšch jemu wotradžal.“ Wšchitzy čžlowjekoj trjebaja wodžerja š tšeho do tamneho šwěta. Šapocžatł jich žiwjenššeho pucžowanja njepokajuje jim š došom šónž. Wšhla njewěššosče lěšha šo wšche jich pucža a jich pschichod je do čžemnosčeje wodžety. Šadyn čžlowiški rošom nješšamóže šónž šapocžanych šlutfow do přědka wjedžecž. Šenož tón wšchewomedomny šamóže do pschichoda hladač. Pucž ššajenja je š rózemi pošlany a tyšazy šawjednych wabjenjow šafaju na šchěrošim pucžu. Šchtož čžje na prawy pucž šupicž a po nim šhodžicž, dyrbi šo we wšchých wězach po pschifafni šjewjencho šlowa Božeho, po šwětle a šwinjenjach šwajateho ducha šložowacž. Š nim mamy my Božu radu, po šotrež čžje wschitke šwoje džecži wodžicž.

Něšto k rošpominanju.

Wótžny krajo, šlóbki wótžny krajo. Šraj mi, hdyž šy ty domach? Ša šemi abo w nješšehach? Šamny pohan šraji: Šludreho muža wótžny kraj je wšchudžom. Šruhi šraji: Šdžez je mi derje, šam je mój wótžny kraj. Ššcheshčžijan š Pawolom: Šwoje měšchžanške prawo je w nješšehach. (Šil. 3, 20.)